

Jaan pääses kohati kuiva nahaga

Ain Kallis, Tõravere Ilmateadlane

Enne jaani palu vihma, pärast tuleb isegi, ütleb eesti vanarahva tarkus. Seekord läks teistpidi. Kogu kuu olid taevakraanid olnud pärani, inimesed olid pruunid pigem roostest kui päikesest.

23. kuupäeva lähenemine tegi tulekummardajaid üpris nukraks, eriti muidugi neid, kes üritasid läita maailmatu kõrget lõket Stroomi rannas. Mäletatavasti kustutas taevane vesi juba ühe säärase rekordkatse unistuse Haapsalu rannas kaks aastat tagasi.

HÜVITUS MAIKUU KÜLMA EEST. Pärast Eurovisiooni võitu on just paras aeg näidata end jälle maailmale: pääseda raamatute raamatusse nii jaanitule leegi kõrguse kui selle ääres räägitavate lugude rohkusega. Samuti sai eestlaste kesksuvine lihahimu Stroomi rannas rahuldatud. Ma mõtlen eeskätt Grillfesti, mitte niivõrd vormikaima missi valimisi.

Esmaspäeval oli kõikjal põhiline jututeema möödunud pühade ilm. On igati tore, et suur võit Vabadussõjas sattus just sellele päevale: Pärnus oli tänavu paraadi ajal ligi 20 soojakraadi. Ei saa mitte võrreldagi iseseisvuspäeva karmide marssimistingimustega küünlakuul.

Jaanipäevase ilmaga olid eriti rahul muidugi põhjajaeestlased – maikuine külmetamine sai nüüd täielikult kompenseeritud: “Vettige seal või tulge meie manu!” kõlasid küllakutsed. Kolme Grillfesti päeva ajal olevat Tallinna rannas sadanud vaid poole tunni ümber vihma, veel kergem oli olnud pidu panna saartel.

HÄIRIS TUUL. Jaanilaupäeval said kõige tugevama sahmaka vihmavett kaela Võru elanikud – 26 mm ehk peaaegu kümne päeva koguse, terake vähem sadas Jõgeval. Hädas hoogsadudega oli kogu Kagu- ja Ida-Eesti. Mitmel pool kõmises kõu. Nagu sellise ilmaga ikka, oli sadanud veekogus paiguti väga erinev: mõnel pool olid põllud kui järved, samal ajal võis naaber pääseda poolkuiva nahaga.

Ainuke, mis häiris põhjapoolsemaid pidutsejaid, oli kõva tuul. Ametlikel andmetel oli tuule kiirus Lääne-Nigulas puhanguiti 16 m/s, isegi Tartumaal küündis see 11 m/s. Vihm oli muidugi hullem: leotas läbi nii puu- kui ka salatihunnikud.

Tõraveres sadas vahelduva eduga kella ühest päeval kuni kella kaheksani õhtul, kokku loeti sademetenõus 11 mm vett. Taevakraanid keerati lahti uuesti pärast südaööd. Öö oli soe (15,5 kraadi). Rohkem sadas Kirde-Eestis (10-12 mm).

TARTUS OLI KÕIGE SOOJEM. Jaanipäeval oli ilmataat hoopis paremas tujus. Maa auras sooja päikese käes. Lõunapiiril tõusis vettinud maast niipalju auru, et tekkisid suured rünksajupilved ning Võrus-Valgas sadas jälle 5-9 mm vihma.

Kõige soojem koht Eestis oli Tartu 24,1 kraadiga ja kõige külmem Vilsandil, 8,6 kraadi.

Palavaim jaanipäev oli Alžeerias (48,4 C), külmim vist Boliivia mägedes (-9).

Milliseks kujuneb jaanikuu lõpp, võib lugeda Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi koduleheküljelt (www.emhi.ee)

Klimatoloog Ain Kallise ilmajutt hakkab ilmuma igal teisipäeval